

http://www.lwoorg.nl/archieflwo/index.php?option=com_content&view=article&id=351:welstandligplaatsenbeleid&catid=63&Itemid=568

Inspraak woonschepen in Ligplaatsenbeleidsplannen 24 maart 2008

07 B- Gelderse IJssel- Twentekanal

307 A-Boven Rijn- Waal

307 B-Pannerdensch Kanaal- Lek

Aan Inspraakpunt RWS

Ontwerp Ligplaatsen beleid

Postbus 30316

2500 GH Den Haag

datum :24 maart 2008
onderwerp :Inspraak woonschepen in Ligplaatsenbeleidsplannen
kenmerk :L8RWS004-Ins
uw kenmerk :Ontwerp Ligplaatsenbeleidsplan
307 B- Gelderse IJssel- Twentekanal
307 A-Boven Rijn- Waal
307 B-Pannerdensch Kanaal- Lek

Geachte mevrouw, meneer,

In uw concept wordt verwoord dat het doel van uw beleid is het reguleren van ligplaats innemen in verband met de veiligheid en de vlotheid van het scheepvaartverkeer (pagina 5)

Daartoe stonden en staan u de middelen van aanwijzing, ontheffing en vergunningverlening ter beschikking op basis van gevarieerde wetgeving. Deze middelen staan ook ter beschikking van RWS ten aanzien van woonschepen. Daarbij is van belang dat in de wateren van Rijkswaterstaat in Nederland, omstreeks 1995, met huurovereenkomst domeinen, ongeveer 1800 ligplaatsen voor woonschepen zijn vastgesteld. Ook van belang is dat woonschepen vaartuigen zijn onder BW en BPR, en dat ze niet vallen onder de woningwet en bouwverordening. Ze zijn al sedert rond 1600 gedocumenteerd aanwezig in Nederland.

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat uw ontwerp beleid grote onzekerheid schept voor woonbootbewoners in uw gebied inzake ligplaats en rechtszekerheid. U noemt nergens aantallen van te saneren ligplaatsen/woonschepen en maakt het daarmee onmogelijk voor onze organisatie om een inschatting van de maatschappelijke gevolgen van uw ontwerp beleid te maken.

Dat vinden wij bijzonder onzorgvuldig vooral nu het om wonen gaat.

U vindt veelal, puntsgewijs, onze inspraak reactie met nog te beantwoorden vragen. Soms dubbel ik mijn commentaar, gelijk uw dubbeling.

De indelingsnummering gevolgd is die van uw ontwerp ligplaatsenplan RWS Oost Nederland BPR gebied Gelderse IJssel, Keteldiep, Zwolle IJsselkanaal, Zwartewater, Meppelerdiep en Twentekanal. In uw andere twee ontwerp plannen is de benaming van de hoofdstukjes identiek maar verspringt de nummering, helaas.

1.1.1. **Algemeen.**

Uw mening dat bij veel schippers en bewoners van woonschepen met informatie en soms een beetje overredingskracht veel te bereiken is maar bij notoire (dwars) liggers vaak niet, indien strafrechtelijk of bestuursrechtelijk moet worden opgetreden, omdat vaak blijkt dat er geen wettelijk voorschrift van toepassing is dat het ligplaats innemen verbiedt, verraadt een voor een overheidsinstelling verontrustende opvatting. Tegen iemand die geen wettelijk voorschrift overtreedt dient de overheid niet te willen optreden, ook niet met overredingskracht. De Algemene wet bestuursrecht is daar inderdaad heel duidelijk in. Door iemand die geen wettelijk voorschrift overtreedt een notoire (dwars) ligger te noemen wordt een merkwaardige opvatting over brave boot bewonende burgers getoond.

Ook is het een merkwaardige opvatting dat er geen beleid was. Wat woonboten betreft was er een zeer duidelijk en helder ontheffingsbeleid. Er werd adequaat nautisch getoets door vaklui die verstand van varen hadden en een groot hart voor schepen, ook woonschepen.

1.1.4 **Probleem, wettelijke aspecten, Woonschepen**

De WBR staat niet toe dat woonschepen ligplaats innemen, alleen indien ze voor 22 december 1999 een ligplaats innamen. Het is mij niet bekend dat er veel vergunningen werden verstrekt aan woonschepen. Wel werden ontheffingen verstrekt waarna domeinen een huurovereenkomst afsloot. In het verleden verzocht ik Domeinen/RWS, op grond van de Wet openbaarheid van bestuur mij de vergunningen/ontheffingen lijst in kopie te verstekken. Men was daar niet toe in staat en ik kreeg wel de toezegging zelf het archief te mogen raadplegen.

Leek mij een onacceptabele en onmogelijke hoeveelheid werk.

Uit uw concept, punt 3.4, blijkt nu dat u de vergunning/ontheffingsgegevens digitaal beschikbaar heeft

Verzoek:

Op grond van de relevante artikelen van de WOB verzoek ik u mij dit deel van het digitale bestand te verstrekken, onder vermelding van de gebruikelijke gegevens: naam, adres bewoner, ligplaats, naam schip, datum uitgifte, etc.

3.2.1 **Scheepvaartverkeerswet.**

Op grond van de punten 1,2 en 3 van de te beschermen belangen blijkt voor woonschepen de gebruikelijke nautische toets nog van toepassing voor ontheffingverlening.. Niet valt in te zien waarom de op deze nautische toets gebaseerde bestaande ontheffingen volgens nieuw beleid hertoetst dienen te worden, behoudens incidentele veranderde situaties waarbij een vervangende ligplaats beschikbaar komt.

Het is onduidelijk waarom deze nautische toets blijkaar werd vervangen door een integraal ligplaats verbod per 1-12-2004, dat mij tot op heden onbekend is.

Verzoek:

Kunt u mij op de hoogte stellen van dat (gepubliceerde) verbod.

3.2.2. **WBR**

De WBR kent een vergunningensysteem waarbij volgens de toetsingsystematiek woonschepen niet aan een nautische toets of belangenafweging kunnen worden onderworpen omdat ze geen groot maatschappelijk belang zijn. Uw beleid dat aan de ene kant ontheffen mogelijk maakt maar door het niet mogelijk maken van vergunnen de ontheffing waardeloos maakt is intern tegenstrijdig en deugt dus niet. Want er mag iets wat niet mag. Hoe moet de water wonende burger daarmee omgaan. De LWO is van mening dat wonen, ook op het water, wel degelijk een groot maatschappelijk belang is en dat daarom, na ontheffing, vergunning verlening noodzakelijk is.

3.7 **Ligplaats woonschepen**

Het nieuwe lozingsbesluit van 2008 geeft de mogelijkheid om na te denken over aansluiten van woonboten op

een riool of een andere mogelijkheid te gebruiken of zelfs te ontheffen. Uw beleid lijkt te zijn gebaseerd op het oude Lozingsbesluit van 1995 waarin een absolute aansluitplicht bestond.

Op een aantal locaties liggen woonschepen. Deze locaties zijn opeens ongeschikt. Niet wordt vermeld welke en waarom. Het lijken uit de lossen hand opmerkingen, in tegenstelling met de eerdere toetsing, waarna ontheffing werd verleend of verleend had moeten worden.

4.1.2 **Richtlijn Vaarwegen,**

De Ontwerp ligplaatsenbeleidsplannen bevatten een aantal opmerkingen over woonschepen die verontrustend zijn. In de eerste plaats wordt op pagina 19 onder *woonboten* gesteld:

- ligplaatsen voor woonboten zijn niet acceptabel langs hoofdvaarwegen,
- Woonboten horen evenmin thuis in vaarwegen voor doorgaande vaart, tenzij de intensiteit van de passerende vaart bijzonder laag is en geen hinderlijke waterbeweging oplevert. Dit geldt ook voor woonboten in insteekhavens langs (hoofd)vaarwegen..

Opgemerkt moge worden dat woonschepen al sedert 1600 gedocumenteerd aanwezig zijn in vaarwegen. Desondanks heerst bij RWS Oost, bij uw medewerkers, de merkwaardige, aan mij uitgesproken opvatting, dat woonschepen niet watergebonden zijn omdat men ook op de wal kan wonen.

De redenering kan analoog een aantal door RWS gesignaleerde vaarproblemen goedkoop oplossen. Recreëren kan in zomerhuisjes en campings op de wal en goederen kunnen met het spoor / de weg worden vervoerd. Schepen zijn, evenals woonschepen, daarmee overbodig.

4.2.1

RWS Oost hanteert, in aanvulling op de eisen die zijn opgenomen in de Richtlijn vaarwegen aanvullende eisen ten aanzien van het inrichten van ligplaatsen t.b.v. woonschepen. Onbekend is welke, ze worden niet genoemd en er wordt niet naar een ander artikel verwezen.

4.2.2

U stelt eisen aan woonschepen in verband met stabiliteit en voldoende vrijboord. U geeft geen enkel criterium aan of meldt op grond van welke wettelijke eisen u dergelijke criteria zult of kunt hanteren. Bovendien lijkt u de verantwoordelijkheid volledig bij de bewoner te leggen want :

“Eigenaren van woonschepen afgemeerd langs vaarwegen aanvaarden het risico van hinderlijke golfslag en zuiging zonder dat verhaal op de veroorzaker van hinderlijke golfslag en zuiging mogelijk is.”

waardoor ook hier onduidelijkheid troef is. Want op die plaatsen staat u immers geen woonschepen toe volgens de Richtlijn vaarwegen. Als waterbeheerder moet u duidelijk zijn dat een groot aantal nu bewoonde schepen vroeger geschikt werden geclassificeerd voor varen op alle grote rivieren, de Zeeuwse wateren en het Waddengebied.

4.2.3 **Afstemming andere wet en regelgeving**

Het lozingsbesluit van 2008 geeft de mogelijkheid om na te denken over aansluiten van woonboten op een riool of andere mogelijkheid te gebruiken of zelfs te ontheffen. Uw beleid lijkt te zijn gebaseerd op het besluit van 1995 waarin een absolute aansluitplicht bestond.

4.2.4. **Afstemmingen met andere bevoegd gezag**

Onduidelijk wat RWS met bestemmingsplannen, welstandeisen en ander wetgeving wil en wat ermee bedoeld wordt. Hoe wil RWS ingrijpen in gemeentelijke bestemmingsplannen en wat is de bemoeienis of haar belang met

welstandseisen, gebaseerd op de woningwet die niet van toepassing is op woonschepen.

4.2.5 **Geldigheid en verlenen vergunning en ontheffing en uitsterfbeleid.**

Uw ontheffing/vergunning op het ligplaatsenverbod is gebonden aan het schip en de locatie. In verband met de door Rijkswaterstaat te behartigen belangen zijn de naam en adres van de eigenaar niet van belang. Het is dan ook gebruikelijk dat deze "zakelijke" ontheffing of vergunning bij verder ongewijzigde omstandigheden ook aan een rechtsopvolger wordt verstrekt. Verbouwing of vervanging van woonschip worden dan ook aan de nautische aspecten getoetst voordat er een nieuwe ontheffing wordt verleend.

Een eventuele beleidswijziging in deze heeft verregaande consequenties voor bewoners en uw voornemen om eigenaren te informeren over eventueel uitsterf of saneringsbeleid wordt niet vergezeld van een kwantitatieve opgave. Met andere woorden, de consequenties van uw beleid voor woonbotenland zijn niet duidelijk en helder. Dat maakt uw beleid onzorgvuldig en niet kenbaar. Uw verwijzing naar de Regeling nadeelcompensatie is niet genoeg. Mocht u tot saneren willen overgaan dan is het van belang de z.g .Schipholregeling van toepassing te verklaren om in ieder geval de woonbooteigenaren die last van uw gewijzigd beleid gaan krijgen actief financieel te compenseren.

Ook is op geen enkele wijze te constateren wat de consequenties zijn van punt 4.3.3 waaruit blijkt dat bestaande situaties zullen worden beoordeeld als nieuwe aanvragen. Er is geen financiële inschatting te maken over de uitvoerbaarheid van uw beleid. De door u genoemde matrix is volkomen onbekend. Uw ontwerp scheidt daarom grote rechtsonzekerheid

Toetsing:

Uit uw concept blijkt dat er voor het ontheffen een hoofdzakelijk nautische toets zal plaatsvinden met als achterliggend belang de veiligheid en vlotheid van het scheepvaartverkeer.

Uit uw ontwerp blijkt ook dat het verkrijgen van een ontheffing nog niet betekent dat er ook een vergunning zal worden verleend.

Nieuwe aanvragen en gebruikers van een ligplaats voor 1 december 2004 (0 meting BPR) zullen worden getoetst aan de onbekende matrix maar er zullen geen vergunningen worden verstrekt aan woonschepen na 31-12-1999. Dat betekent dat uw concept beleid intern tegenstrijdig is. Het belooft ontheffingen die niet gebruikt kunnen worden op grond van de onbegrijpelijke opvatting dat (woon) schepen niet watergebonden zijn.

Woonschepen en woonschepenligplaatsen.

In uw concept is sprake van eisen aan woonschepen en aan ligplaatsen. Deze eisen worden nergens gespecificeerd.

4.2.6.

Als RWS een ligplaats ontheft of vergund en domeinen daar een (huur) vergoeding voor vraagt dan dient de regel te gelden "voor wat hoort wat" en moet het ook mogelijk zijn om de ligplaats in te nemen om huur te kunnen vragen. Als RWS niet verplicht is te baggeren om dat gezamenlijk doel te bereiken moet Domeinen het maar doen.

4.3.1. **Nieuwe aanvragen**

worden getoetst aan een onbekende beslis matrix,

Verzoek:

Kunt u laten weten onder welke voorwaarde woonboten een nieuwe aanvraag gehonoreerd kunnen zien, in aanmerking genomen uw beide data van 1999 voor vergunningen en 2004 voor ontheffingen.

4.3.2. **In gebruik zijnde ligplaatsen.**

Niet ontheven of vergunde ligplaatsen dienen te worden getoets aan nautische, zoals voorheen, criteria zoals al gedaan had moeten worden maar soms achterwege is gelaten.

Woonschepen die ligplaats hebben ingenomen op locaties waarvan op voorhand vast staat dat aan geen van de gestelde voorwaarden voldaan kan worden, moeten worden verwijderd.

De "op voorhand" vaststelling voldoet niet aan enige bekende AWB eis.

4.3.3. **Wijziging**

Bestaande ontheffingen of vergunningen beoordelen aan nieuwe criteria lijkt strijdig met het vertrouwensbeginsel en met de beginselen van behoorlijk bestuur, van belang bij wonen.

4.4. **Handhaving.**

Het ontbreken van een separate actielijst maakt beoordeling van dit beleidsvoornemen onmogelijk

Verzoek:

Men verstrekke de actielijst op voorhand

Conclusie:

Het beleid woonschepen lijkt wat betreft het verleden gericht op saneren van ligplaatsen en ontnemen van de rechtsbescherming die voor wonen standaard hoort te zijn. Het concept beleid is weinig concreet in de kwantitatieve gegevens verstrekking waardoor de zwaarte en impact van deze lijn niet is in te schatten. De toekomst is blijkbaar gericht op het volledig onmogelijk maken van nieuwe woonschepenligplaatsen. Dit is bijzonder stuitend voor individuele woonbootbewoners die gebruik willen maken van deze erkende woonvorm in Rijkswaterstaat gebied, zoals voorheen mogelijk was.

Het geeft ook blijk van een volkomen gebrek aan gevoel voor de huidige maatschappelijke discussie waarin gezocht wordt naar invullen, eventueel via meervoudig watergebruik, van de mogelijkheden in ons land om op het water te wonen, ook in uw overloopgebieden, en houdt geen rekening met de vele individuele en projectmatige planontwikkeling en wensen op dit gebied

Voor individu en maatschappij vormt uw concept beleid een onacceptabele blokkade op het waterwoon gebied.

Onbegrijpelijk.

Hoogachtend,

E.P. Blaauw

Landelijke Woonboten Organisatie.